

Respons på gymnasiearbetet

Skolverket föreskriver att elever ska presentera gymnasiearbetena muntligt och också att ge respons på andras arbeten. Även dessa moment ingår alltså i det som ska betygsättas. Inom högskolevärlden sker detta också och då heter det att man opponerar på ett arbete. Handledare och examinatorer samt ett antal elever/studenter samlas för ett lärande samtal kring uppsatserna. En av grundstenarna inom vetenskap och forskning är att slutsatser ska tåla kritisk granskning.

En vanlig modell för en sådan opposition är först och främst att opponenterna har ordet. De är väl förberedda och har läst den andra gruppens, respondenternas, arbete noggrant. De presenterar inledningsvis det aktuella arbetet. De sammanfattar uppsatsen rubrik för rubrik, ger ett allmänt omdöme och presenterar dess styrkor. Därefter ska opponenterna kritiskt, men sakligt, ställa öppna, konstruktiva frågor till respondenterna om val av titel, val av problemformulering, val av metod, slutsatser som dras etc. Relevanta kommentarer om språk, layout och källhantering kan också förekomma. Opponenterna lämnat också över en skriftlig sammanfattning av sin kritik till respondenterna så dessa kan ändra sitt arbete i efterhand.

Här nedan följer några punkter som kan vara bra att följa:

Exempel på checklista:

- Titelsidan – är den skriven enligt reglerna?
- Sammanfattning och/eller abstract – är de rättvisande och är språket bra?
- Stämmer innehållsförteckning och sidonummering?
- Är syftet, problemformuleringen och frågorna tydliga?
- Hur motiveras valet av metod? Redovisas metoden väl? Är metoden välvald? Finns det brister?
- Är källorna pålitliga? Framgår det vad som är andras åsikter och vad som är uppsatsförfattarnas?
- Hur värderas resultatet? Är slutsatserna som dras rimliga?
- Är språket i uppsatsen neutralt och objektivt?
- Är språket i uppsatsen klart och korrekt?

Se till att hålla en positiv, god ton i samtalet. Målet är inte att hitta så många fel som möjligt utan att tillsammans få fram en bra slutprodukt. Försök ställa öppna, konkreta frågor till respondenterna:

- Håller ni med om att...
- Hur motiverar ni valet av...
- Kunde ni ha gjort annorlunda...
- Kan ni beskriva hur ni tänkte...